

Karakteristik af efterlønnen

Store forskelle imellem efterlønnere og personer i arbejde

Der er udpræget forskel på efterlønsmodtagere og personer i beskæftigelse i alderen 60-64-årige. Generelt er der flere kvinder, ufaglærte og faglærte blandt efterlønnere end blandt de beskæftigede 60-64-årige. Samtidig havde efterløunnerne en markant lavere indkomst i arbejdslivet, end de personer der fortsat er i beskæftigelse som 60-64-årige. Påstanden om, at efterløunnerne ligner den tilsvarende dansker i beskæftigelse holder således ikke.

af chefanalytiker **Jonas Schytz Juul**

24. januar 2011

Analysens hovedkonklusioner

- Indkomsten i arbejdslivet er mindre for efterlønnere, end for personer der fortsat er i beskæftigelse som 60-64-årig. Dengang gruppen af 60-64-årige var 51-55 år, var indkomsten for dem, der går på efterløn, omkring 20 pct. mindre, end for dem der fortsat er i beskæftigelse som 60-64-årig.
- 55 pct. af efterlønsmodtagerne var lønmodtagere på laveste niveau, da de var 51-55 år. Blot 17 pct. var selvstændige, topledere eller lønmodtagere på højeste niveau. Omvendt var over 37 pct. af dem, der fortsat er i beskæftigelse som 60-64-årig, selvstændige, topledere eller lønmodtagere på højeste niveau som 51-55-årig.
- Generelt er der flere kvinder, ufaglærte og faglærte blandt efterlønnere end blandt beskæftigede 60-64-årige.

Kontakt

Chefanalytiker

Jonas Schytz Juul

Tlf. 33 55 77 22

Mobil 30 29 11 07

jsj@ae.dk

Kommunikationschef

Janus Breck

Tlf. 33 55 77 25

Mobil 40 61 34 38

jb@ae.dk

Sammenligning af efterlønnere og beskæftigede 60-64-årige

I denne analyse sammenlignes de 60-64-årige, der er i beskæftigelse, med de 60-64-årige, der er på efterløn. Samlet er der 165.500 i beskæftigelse i denne aldersgruppe, mens der er knap 130.300 på efterløn i aldersgruppen i 2009. Det er vist i tabel 1.

Tabel 1. Antal i aldersgruppen 60-64 år, 2009

	Beskæftigede 60-64-årige	Efterlønnere 60-64 år
	Personer	
I alt	165.542	130.284

Anm: Efterlønnere og beskæftigede er afgrænset ved RAS.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

De nyeste tal for 2010 viser, at antallet af efterlønnere er faldet efter 2009. Der er dog endnu ikke detaljerede registeroplysninger om dette, hvorfor 2009-tallet er brugt i denne analyse.

Hvor var de 60-64-årige i årene, før de gik på efterløn?

Ud over beskrivelsen af de 60-64-årige i dag, kan det være interessant at se på, hvordan karakteristikaene var i årene før efterlønnen. Hvilken socioøkonomisk status og indkomst havde de?

I tabel 2 er den gennemsnitlige disponible indkomst for hhv. beskæftigede og efterlønnere vist i årene, før de blev 60-64 år. Indkomsten er vist i de år, gruppen var 51-55 år samt 55-59 år. Det vil sige, før nogen i gruppen var kommet på efterløn. Af tabellen ses det, at dem, der er gået på efterløn, i gennemsnit havde en indkomst efter skat, der var mellem 22-24 pct. lavere, end dem der er beskæftiget som 60-64-årige. De personer, der gik på efterløn, havde altså en lavere disponibel indkomst i arbejdslivet, end dem der er i job som 60-64-årig.

Tabel 2. Gennemsnitlig disponibel indkomst, 2011-prisniveau

	Beskæftigede i 2009	Efterlønnere i 2009	Forskel
	Kr.	Kr.	Pct.
Gennemsnitlig indkomst da de var 51-55 år	226.782	177.002	-22,0
Gennemsnitlig indkomst da de var 55-59 år	255.429	194.688	-23,8
Gennemsnitlig indkomst som 60-64-årige	276.037	171.974	-37,7

Anm: Indkomster er fremskrevet til 2011-priser med forbrugerprisudviklingen.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

I tabel 3 er den socioøkonomiske status, da de forskellige grupper var 51-55 år, vist. Af tabellen ses det, at 55 pct. af dem, der var på efterløn i 2009, var lønmodtagere på laveste niveau, da de var 51-55 år gamle. Det er en væsentlig større andel end blandt de beskæftigede 60-64-årige i 2009, hvor 42 pct. var lønmodtagere på laveste niveau 9 år tidligere. Omvendt er der markant flere selvstændige, topledere og lønmodtagere på højeste niveau, som stadig er i beskæftigelse i 2009, end der er gået på efterløn.

Tabel 3. Socioøkonomisk status da gruppen af 60-64-årige var 51-55 år

	Beskæftigede i 2009	Efterlønnere i 2009	Forskel
		Pct.	
Selvstændig	12,7	6,2	-50,8
Topledere	6,0	2,5	-58,4
Lønmodtager på højeste niveau	18,3	8,8	-51,6
Lønmodtager på mellem niveau	16,4	13,2	-19,6
Lønmodtager på grundniveau	42,0	55,0	30,9
Ledig	1,6	5,1	218,4
Andre uden for beskæftigelse*	3,2	9,2	189,8
I alt	100,0	100,0	0,0

Anm.* Indeholder bl.a. overgangsydelse og aktivering.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

I tabel 4 er den gennemsnitlige indkomst vist for grupperne, da de var beskæftigede som 51-55-årige. Af tabellen ses det, at selv blandt de beskæftigede, var indkomsten omkring 20 pct. højere for dem, der stadig var i beskæftigelse i 2009, end for dem der var gået på efterløn i 2009. Dette er gældende for alle socioøkonomiske grupper: indkomsten for dem, der fortsat er i beskæftigelse i 2009, er højere end for efterlønnere i 2009. Det er altså nogle af dem med de laveste indkomster, der går på efterløn, sammenlignet med dem, der bliver i beskæftigelse.

Tabel 4. Disponibel indkomst & socioøkonomisk status som 51-55-årige, 2011-prisniveau

	Beskæftigede i 2009	Efterlønnere i 2009	Forskel
	Kr.	Kr.	Pct.
Selvstændig	245.741	164.300	-33,1
Topledere	381.214	275.695	-27,7
Lønmodtager på højeste niveau	273.101	232.792	-14,8
Lønmodtager på mellem niveau	222.869	202.510	-9,1
Lønmodtager på grundniveau	188.142	171.645	-8,8
Beskæftigede i alt	230.129	185.161	-19,5

Anm: Indkomster er fremskrevet til 2011-priser med forbrugerprisudviklingen.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Efterløunnerne er kvinder - de beskæftigede er mænd

Mens hovedparten af de beskæftigede 60-64-årige er mænd, så er hovedparten af efterløunnerne kvinder. I alt er næsten 60 pct. af de beskæftigede 60-64-årige mænd, mens de resterende 40 pct. er kvinder. Omvendt for efterlønnere. Her er godt 40 pct. mænd, mens knap 60 pct. af efterløunnerne er kvinder. Det er vist i tabel 5.

	Beskæftigede 60-64 årige	Efterlønnere 60-64 år	Forskel
		Pct.	
Mænd	59,9	41,7	-30,4
Kvinder	40,1	58,3	45,4
I alt	100,0	100,0	0,0

Anm: Som tabel 1.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Efterløunnerne er faglærte og ufaglærte

De ufaglærte udgør 35 pct. af gruppen af efterlønnere, mens de udgør under 24 pct. af de beskæftigede 60-64-årige. Det svarer til, at der er næsten 50 pct. flere ufaglærte blandt efterlønnere, end blandt de beskæftigede i samme aldersgruppe. Samtidig er 45 pct. af efterløunnerne faglærte, således at ufaglærte og faglærte samlet udgør 80 pct. af efterløunnerne.

Blot 2,3 pct. af efterløunnerne har en lang videregående uddannelse, mens 9,5 pct. af de beskæftigede i denne aldersgruppe har en lang videregående uddannelse. Det er en forskel på 76 pct. Uddannelsesfordelingen for de to grupper er vist i tabel 6.

	Beskæftigede 60-64-årige	Efterlønnere 60-64 år	Forskel
		Pct.	
Ufaglært	23,8	34,9	46,5
Gymnasial	2,6	1,5	-42,0
Erhvervsfaglig	41,1	45,2	10,1
Kort videregående uddannelse	5,5	3,7	-33,9
Mellemlang videregående uddannelse	17,5	12,5	-28,6
Lang videregående uddannelse	9,5	2,3	-76,1
Total	100,0	100,0	0,0

Anm: Som tabel 1.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Efterløunnerne er udkantsdanskere

Efterløunnerne er underrepræsenteret i området omkring hovedstaden. Mens omkring 30 pct. af de beskæftigede 60-64-årige er bosat i København og omegn eller i Nordsjælland, er omkring 22 pct. af efterløunnerne bosat her. Omvendt er efterløunnerne meget overrepræsenteret på Bornholm, i Nordjylland, Vest- og Sydsjælland samt på Fyn. Det er vist i tabel 7.

Tabel 7. Bopæl på landsdele, 60-64-årige			
	Beskæftigede 60-64-årige	Efterlønnere 60-64 år	Forskel
		Pct.	
København by	9,3	7,3	-20,6
Københavns omegn	10,1	7,6	-24,1
Nordsjælland	11,0	7,6	-31,0
Østsjælland	5,3	4,7	-11,1
Vest- og Sydsjælland	11,1	12,9	17,1
Bornholm	0,7	1,3	78,6
Fyn	8,2	9,7	18,0
Sydjylland	12,7	13,8	9,0
Østjylland	14,2	14,4	1,4
Vestjylland	7,7	8,1	5,9
Nordjylland	9,9	12,6	26,4
Total	100,0	100,0	0,0

Anm: Som tabel 1.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.